Gemeente Amsterdam

GVB

Duurzaamheidsconvenant GVB – Gemeente Amsterdam 15 april 2015

Duurzaamheidsconvenant GVB – Gemeente Amsterdam

Overwegende dat:

Amsterdam op alle fronten groeit, de economie goede vooruitzichten kent, het aantal woningen stijgt en de drukte in de stad dankzij alle bedrijvigheid en toerisme toeneemt. De gemeente en haar partners willen de groei verder mogelijk maken en die bovendien duurzaam laten zijn. In 2025 moet de stad sterker, leefbaarder, schoner en gezonder zijn.

De gemeente heeft met alle relevante partijen uit de stad en daarbuiten in kaart gebracht hoe de stad duurzamer kan worden. In de door de gemeenteraad vastgestelde Agenda Duurzaam Amsterdam zijn alle plannen verzameld. Samenwerking tussen alle partners is bij het realiseren van deze plannen cruciaal: voor het draagvlak, maar vooral ook om de energie en doorzettingskracht die al aanwezig zijn in de samenleving te versterken. Onderdeel van de Agenda is het maken van afspraken met strategische partners in de stad.

Met 750.000 reizigers per dag die met metro, tram, bus en veren worden vervoerd in Amsterdam is GVB zo'n strategische partner. Het MVO beleid van GVB is gericht op de continue verduurzaming van de bedrijfsvoering en levert daar al belangrijke prestaties op. Trams en metro's rijden op groene stroom, bussen rijden met steeds schonere motoren en op veerponten wordt geëxperimenteerd met nieuwe, schonere brandstoffen. GVB hergebruikt waswater en scheidt haar technische afval. Ook wil GVB een aanvullende bijdrage leveren aan de verbetering van de leefbaarheid, het versterken van de economie en de sociale veerkracht van Amsterdam.

GVB en de gemeente willen met dit convenant afspraken maken over hoe en op welke onderwerpen zij de komende jaren gaan werken aan hun duurzaamheidsdoelen en hoe zij daarin gezamenlijk willen optrekken.

Dit convenant beweegt binnen de kaders van de lopende OV-concessies tussen GVB en de SRA en binnen het aandeelhouderschap van de gemeente Amsterdam in GVB. Partijen maken in dit convenant geen aanvullende afspraken over bv lijnvoering van bussen of het aandeelhouderschap. Mocht de uitvoering van dit convenant toch op enige wijze op gespannen voet komen te staan met een lopende concessie of het aandeelhouderschap dan zullen partijen in overleg treden om de gevolgen voor dit convenant te bespreken.

Komen overeen:

Artikel 1: gezamenlijk programma Duurzaamheid

Partijen zien synergievoordelen in samenwerking en willen deze bestendigen door een langdurige actieve samenwerking in een gezamenlijk programma, dat jaarlijks wordt geëvalueerd en aangevuld. Dit programma wordt in 2015 vastgesteld. Onderdeel van dit programma zijn in ieder geval uitstootvrije bussen, uitstootvrije veerponten, vergroenen van het wagenpark, zonnepanelen op daken van gebouwen en stations, verduurzaming van het vastgoed en de bedrijfsvoering.

Artikel 2: uitstootvrije bussen

Het OV-netwerk in de stad wordt de komende jaren flink uitgebreid, met bijvoorbeeld de ingebruikname van de Noord/Zuidlijn en de Amstelveenlijn. Dit heeft impact op de benodigde busvloot. GVB heeft een strategisch materieelplan dat anticipeert op deze uitbreiding, op afschrijftermijnen en op levensduur. GVB wil, voor zover de techniek en operatie dit toelaten, in het strategisch materieelplan naar uitstootvrij openbaar busvervoer eind 2025.

GVB gaat de schoonste bussen van het wagenpark zoveel mogelijk in te zetten op de punten in de stad waar de luchtkwaliteit het minst goed is. In 2015 start GVB met het testen van nieuwe beschikbare aandrijftechnieken. Eind 2015 maakt GVB, in overleg en in samenwerking met haar partners (waaronder in ieder geval de SRA en de gemeente Amsterdam), een keuze welke zero emissie technologie het meest geschikt is voor inzet in Amsterdam. De meerkosten en voorwaarden voor het invoeren van zero emissie busvervoer voor de periode 2015-2025 worden dan ook duidelijk. In de periode tot en met 2017 geeft GVB de aanbesteding voor aanschaf van schone bussen vorm.

Inzet van zero emissie bussen op korte termijn leidt zeer waarschijnlijk tot hogere kosten dan bij dieselbussen, zowel door de hogere aanschafprijs als door de benodigde oplaadinfrastructuur. De gemeente Amsterdam en GVB gaan gezamenlijk op zoek naar financieringsconstructies voor de dekking van deze kosten.

Uitgangspunt hiervoor is dat GVB de basiskosten voor de inzet van bussen financiert. De meerkosten voor uitstootvrij busvervoer worden gefinancierd door rijks- en decentrale overheden, bijvoorbeeld vanuit het (nog op te richten) rijksfonds (als uitwerking van de motie van tweede kamerlid Van Veldhoven over de transitie naar zero-emissie busvervoer van 30 oktober 2014) voor de verschoning van bussen.

Artikel 3: uitstootvrije veerponten

De gemeente stelt, in overleg met GVB, een Verenstrategie op over hoe de veerverbindingen in Amsterdam toekomstbestendig kunnen worden en over de verduurzaming en verschoning van de motoren van de veren. De Verenstrategie wordt de tweede helft 2015 aan de Gemeenteraad voorgelegd ter vaststelling. De gemeente geeft als eigenaar van de IJ-veren opdracht voor een onderzoek naar verschoningsmogelijkheden van alle veren (IJ-veren en NZ-kanaalveren), en besluit op basis daarvan over de kosten en het tempo van de verschoning.

Voor het onderzoek naar verschoning worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Voor nieuwe veerponten (bij vervanging/uitbreiding) geldt de schoonst mogelijke techniek, bij voorkeur uitstootvrij, voor zover het gebruikersprofiel en de exploitatie dit toelaten.
- Voor de bestaande veerponten wordt inzichtelijk gemaakt met welke techniek maximaal verschoond kan worden.

GVB levert haar kennis en capaciteit in die zij heeft vanuit haar rol en ervaring als exploitant van de veren ten behoeve van het onderzoek naar verschoning van de veren.

Artikel 4: vergroenen wagenpark

GVB committeert zich om het wagenpark (personenauto's en bestelauto's) verder te verduurzamen door het principe 'elektrisch-tenzij'. Voor de periode tot 2019 heeft GVB reeds besloten om circa 50 personenauto's te vervangen door elektrische auto's.

GVB investeert in laadstations voor medewerkers en gasten. Totaal zullen er in de periode tot 2019 circa 50 laadpunten op 8 verschillende locaties in de stad komen. GVB gaat daarvoor zelf energie opwekken met zonnepanelen waardoor het elektrische wagenpark volledig CO2 neutraal wordt. Hierdoor worden er jaarlijks minstens 700.000 autokilometers in Amsterdam extra uitstootvrij gereden.

De gemeente Amsterdam draagt bij aan de dekking van de meerkosten voor de inzet van de elektrische voertuigen en oplaadpunten. Deze bijdrage van Amsterdam is afhankelijk van de meerkosten voor de elektrische voertuigen en zal passend zijn binnen de voorwaarden van geldende subsidieregeling voor schone voertuigen en

laadpalen. Amsterdam faciliteert GVB bij de subsidieaanvraag en afhandeling van de aanvraag.

GVB brengt in 2015 in kaart welke voertuigen kunnen worden vervangen en wat de meerkosten zijn voor inzet van elektrische voertuigen.

Artikel 5: zonnepanelen op daken van gebouwen en stations

GVB presenteert in 2015 een visie op het gebruik van haar daken, en de mogelijkheden en logische momenten om de daken van remises, werkplaatsen en andere gebouwen geschikt te maken voor het plaatsen van zonnepanelen en of groene daken.

Uit een eerste studie blijkt dat op de daken van GVB in potentie ruimte is voor 2.300 zonnepanelen. In een vervolgstap wordt onderzocht welk percentage van deze daken ook technisch geschikt is (te maken) voor het plaatsen van panelen. De resultaten van dit onderzoek worden voor 1 oktober 2015 gepresenteerd, inclusief voorstellen voor financiering en een globale planning. De gemeente draagt bij aan dit voorstel met kennis en expertise over (de financiering van) zonne-installaties.

Op het dak van Garage West worden in 2015 ca. 60 zonnepanelen geïnstalleerd. Met de bestaande zonnepanelen wekt GVB dan energie op met totaal piekvermogen van 22,5 kW. De gemeente onderzoekt de mogelijkheden om daken van metrostations te voorzien van zonnepanalen onder meer voor energiecollectieven uit de stad. Op metrostation Van der Madeweg is een proef gestart (in combinatie met renovatie) om in 2015 de eerste zonnepanelen op het dak te plaatsen. GVB stelt daartoe kennis en tijd beschikbaar aan de gemeente in het gezamenlijke onderzoek (kosten, haalbaarheid, veiligheid). Het dakoppervlak van alle metrostations is ruim 20.000 m2. De gemeente zal na de proef onderzoeken welk percentage van de daken geschikt is (te maken) voor het plaatsen van zonnepanelen, de financiële gevolgen en de planning van een vervolg.

Artikel 6: verduurzaming vastgoed en bedrijfsvoering

De doelstellingen voor de verduurzaming van het vastgoed en de eigen bedrijfsvoering zoals neergelegd in de Agenda Duurzaam Amsterdam sluiten naadloos aan bij de doelstellingen van GVB. Gemeenten en GVB gaan op de onderstaande onderwerpen nauw samenwerken:

- Energie
- Water

- Afval
- Efficiënte bevoorrading
- Duurzaam inkopen

Samenwerking vindt plaats door kennis uit te wisselen, het delen van netwerken, het ontwikkelen van financieringsconstructies en het opschalen van pilots. Het besparingspotentieel voor gebouwen van GVB en daarvoor benodigde maatregelen worden in 2015 in kaart gebracht. Alle investeringen die zich binnen vijf jaar terugverdienen worden in ieder geval uitgevoerd. Concreet is GVB in 2015 gestart met het vervangen van de kantoorverlichting door LED.

Artikel 7: afvalstromen van reizigers

Gemeente en GVB streven naar het verduurzamen van de afvalstromen van de reizigers. Naast het feitelijke verbeteren van de prestaties door meer afval te gaan scheiden, kan GVB materieel ook dienen als communicatieplatform voor een campagne die de Amsterdammer bewust maakt dat afval grondstof is. In juli 2015 presenteren partijen een plan van aanpak. De gemeente zal hierin, als eigenaar van het afvalverwerkingsproces het voortouw nemen. Voor de bewustwordingscampagne worden de GVB kanalen beschikbaar gesteld.

Artikel 8: samenwerkingen

Voor de uitvoering van dit convenant en het nog op te stellen samenwerkings-programma is samenwerking met een veelheid van partijen noodzakelijk. Partijen betrekken elkaar in de reeds bestaande en nieuwe samenwerkingsverbanden. Een samenwerking tussen Metro&Tram, GVB en SRA is reeds gestart. In deze samenwerking wordt een actieplan duurzaamheid uitgevoerd in de OV keten. Doel van deze samenwerkingsverbanden is kennis delen, innovaties stimuleren en goede initiatieven versnellen en tot uitvoer laten komen.

Artikel 9: planning en organisatie

In het samenwerkingsprogramma (zie artikel 1) zullen partijen voor 1 juli 2015 komen tot een planning, een overlegstructuur (bestuurlijk en ambtelijk) en voortgangsbewaking.

Slotbepalingen:

Artikel 10. Inwerkingtreding en looptijd

Dit convenant treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door alle partijen. De looptijd van dit convenant beslaat de periode 2015-2018

Artikel 11. Uitvoering in overeenstemming met het Unierecht

De afspraken in dit convenant zullen in overeenstemming met het recht van de Europese Unie worden uitgevoerd in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, mededinging, en staatssteun.

Artikel 12. Nakoming

Afspraken in dit convenant zijn niet in rechte afdwingbaar

Artikel 13. Wijzigingen

Eventuele tussentijdse wijzigingen worden door beide partijen ondertekend en als bijlage aan dit convenant gehecht.

Artikel 14. Opzegging

Elke partij kan dit convenant met inachtneming van een opzegtermijn van 6 weken schriftelijk opzeggen.

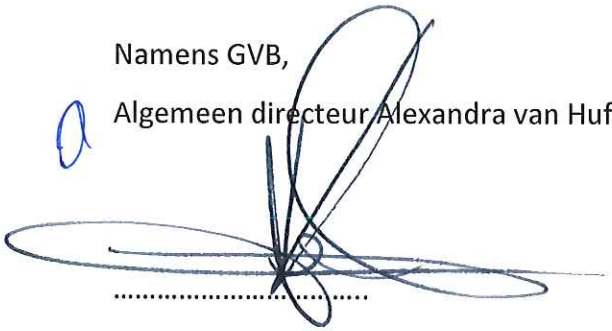
Artikel 15. Openbaarmaking

Dit convenant zal openbaar worden gemaakt, zodat navolging hiervan kan worden bevorderd.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend te Amsterdam op 15 april 2015.

Namens GVB,

Algemeen directeur Alexandra van Huffelen

.....

Namens gemeente Amsterdam,

Wethouder Duurzaamheid Abdeluheb Choho

.....